

UCHWAŁA NR VII/57/19
RADY MIEJSKIEJ GÓRY
z dnia z dnia 8 kwietnia 2019 r.

w sprawie Programu Wspierania Rodziny Gminy Góra na lata 2019-2021

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998, 1076 i poz. 1544) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Wspierania Rodziny Gminy Góra na lata 2019 - 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Rady Miejskiej Góry nr VII/57/19
z dnia 8 kwietnia 2019 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY Gminy Góra na lata 2019-2021

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	2
II	Podstawa prawna działań zawartych w Programie.	3
III.	Diagnoza sytuacji społeczno – demograficznej rodzin wybrane elementy	4
1	Demografia	4
2	Struktura bezrobocia	9
3	Edukacja	10
4	Pomoc społeczna na rzecz rodziny	12
5	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	14
IV	Analiza Swot	17
V	Cele Programu	19
VI	Oczekiwane rezultaty.	27
VII	Finansowanie programu	27
VIII	Monitoring i realizacja programu.	2

I. Wstęp

Rodzina jest naturalnym środowiskiem rozwoju i funkcjonowania dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego rozwój i przyszłą samodzielność życiową. Rzeczywistość stawia jednak na drodze rodziny wiele nieprzewidzianych zdarzeń takich jak kryzys (bezrobocie , ubóstwo, uzależnienia), problemy wychowawcze. Dezintegrujące są także niski poziom kulturalny, intelektualny i moralny dorosłych, niezaradność życiowa, brak stabilizacji zawodowej oraz zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych wobec dzieci. Dlatego kiedy w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, gdy rodzina przeżywa trudności w opiece i wychowaniu dzieci - instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do współpracy i podjęcia na rzecz rodziny określonych działań, świadczenia specjalistycznej pomocy i podejmowania konkretnych naprawczych działań.

Od 2012 roku obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która określa zadania gminy w zakresie planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Ten obowiązek realizowany jest w oparciu o 3-letni program wspierania rodziny.

Wsparcie rodziny przeżywającej trudności wynika również z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Góra na lata 2019-2021 ma na celu zapewnienie jednolitego systemu wsparcia górskich rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczej a następnie przywrócenie opiekunom zdolności do prawidłowego sprawowania tych funkcji.

Podstawę programu stanowi interdyscyplinarne podejście, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

II. Podstawa prawna działań zawartych w Programie.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

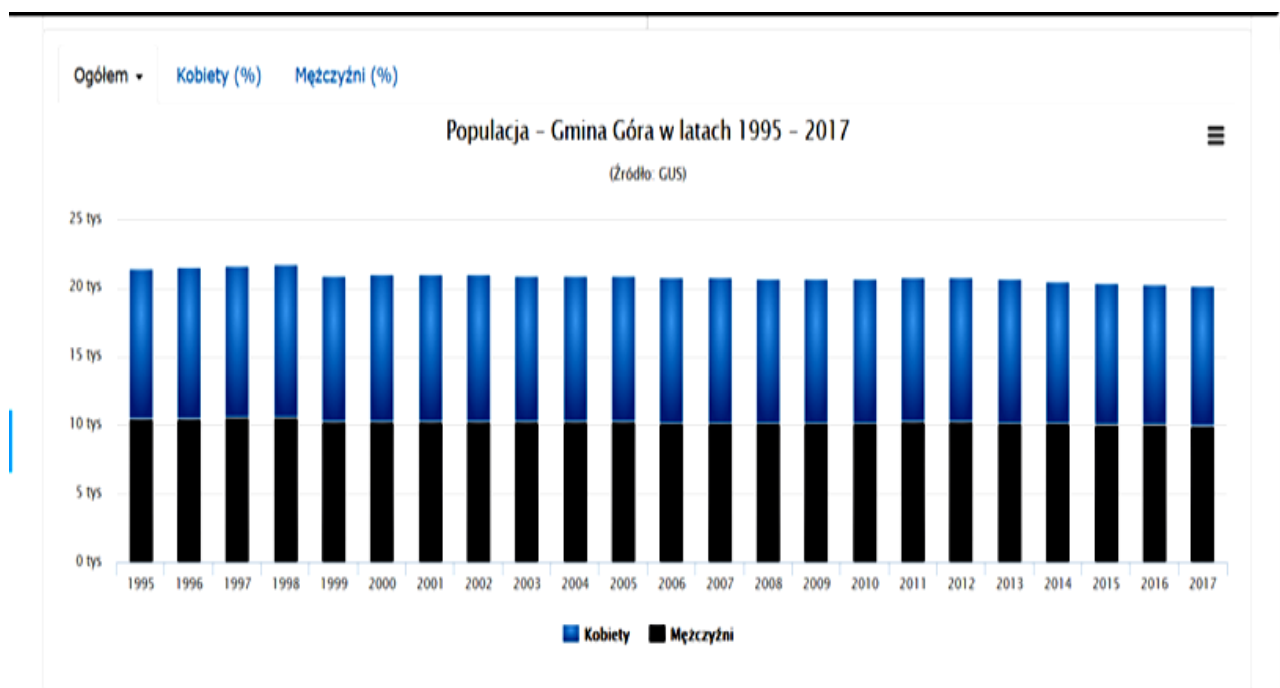
- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2018.998 t.j ze zmianami);
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.2018.1508 t.j. z dnia 2018.08.08 ze zmianami.);
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390 t.j.);
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2018.2137 t.j. ze zmianami);
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2018.1030 t.j. ze zmianami);
- 6) ustawę z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U.2018.603 t.j. ze zmianami.);
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2018.450 t.j. ze zmianami.);
- 8) ustawę z dnia z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2018.2220 t.j. ze zmianami);
- 9) ustawę z dnia z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554 t.j ze zmianami);
- 10) ustawę z dnia 21 czerwca . wychowywaniu dzieci (Dz.U.2018.2134 t.j. ze zmianami);
- 12) ustawę dnia 4 listopada 2016 r.o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U.2016.1860 ze zmianami).

III. Diagnoza sytuacji społeczno – demograficznej rodzin – wybrane elementy

1. Demografia (Źródło: GUS, 31.XII.2017)

Gmina Góra liczy 20 177 mieszkańców, z czego 50,7% stanowią kobiety, a 49,3% mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców zmalała o 4,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,6 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa dolnośląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Góra zawarli w 2017 roku 90 małżeństw, co odpowiada 4,5 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to mniej od wartości dla województwa dolnośląskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,8 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,3% mieszkańców gminy Góra jest stanu wolnego, 55,1% żyje w małżeństwie, 4,7% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,9% to wdowy/wdowcy. Gmina Góra ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -38. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,88 na 1000 mieszkańców gminy Góra. W 2017 roku urodziło się 182 dzieci, w tym 52,2% dziewczynek i 47,8% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 387 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,87 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2016 roku 42,7% zgonów w gminie Góra spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 29,9% zgonów w gminie Góra były nowotwory, a 3,6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Góra przypada 9.58 zgonów. Jest to mniej od wartości średniej dla województwa dolnośląskiego oraz nieznacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2017 roku zarejestrowano 180 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 281 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Góra -101. W tym samym roku 2 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 6 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -4. 61,8% mieszkańców gminy Góra jest w wieku produkcyjnym, 18,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,2% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Liczba i płeć mieszkańców gminy Góra (Źródło: GUS, 31.XII.2017)

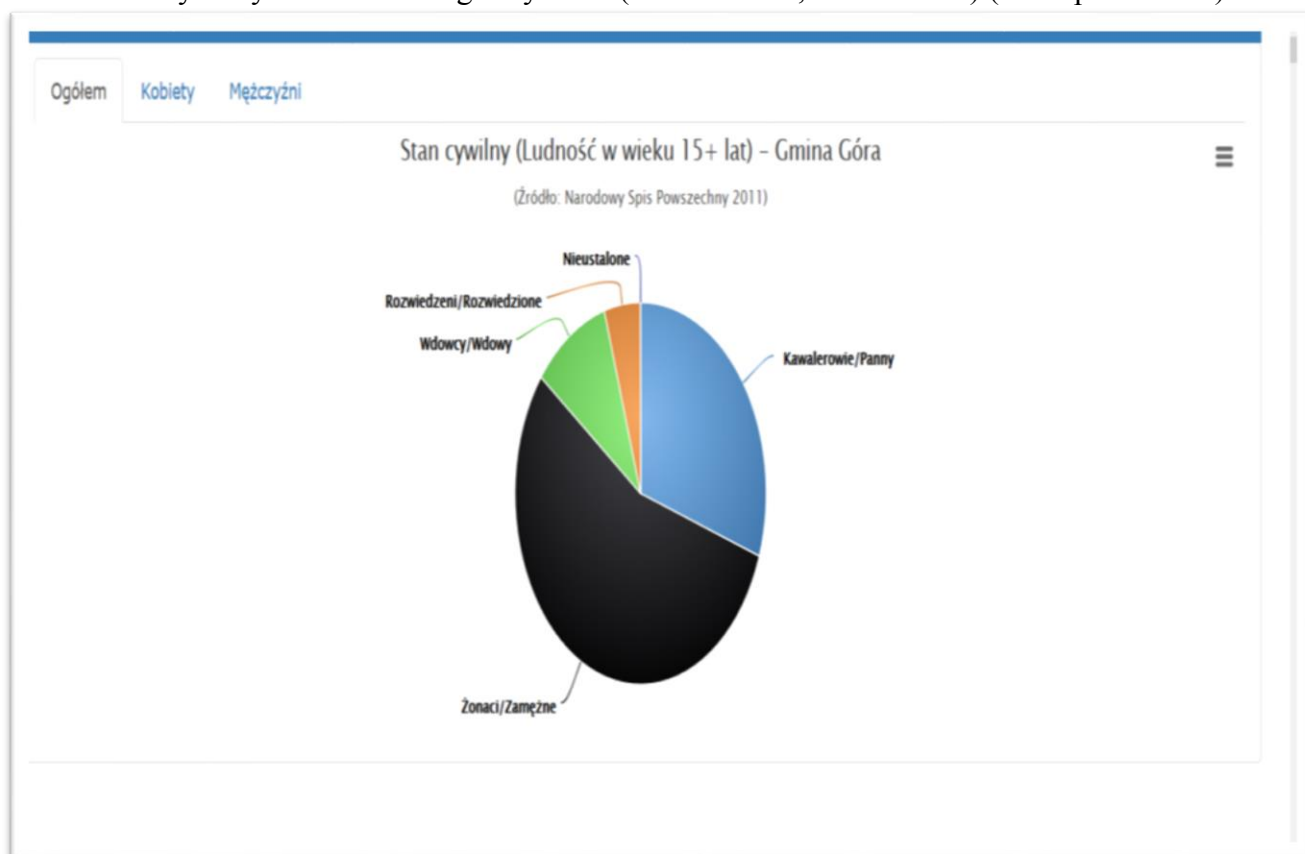

W roku 2017 Gmina Góra liczyła łącznie 20177 mieszkańców. Z czego liczba kobiet wynosiła 10233, a mężczyzn 9944. Średni wiek mieszkańców wynosił dla kobiet 42,2 lat, a dla mężczyzn 39.

Największa liczba osób spośród mieszkańców gminy to osoby z przedziału wiekowego 60 – 64 lata, ich liczba wynosiła 1549, co stanowiło 7,68% ogółu ludności. Drugi co do wielkości przedział wiekowy stanowiły osoby w wieku 30-34 lata, ich liczba wynosiła 1546 osób. Grupa ta stanowiła 7.66% ogółu. Dla porównania :

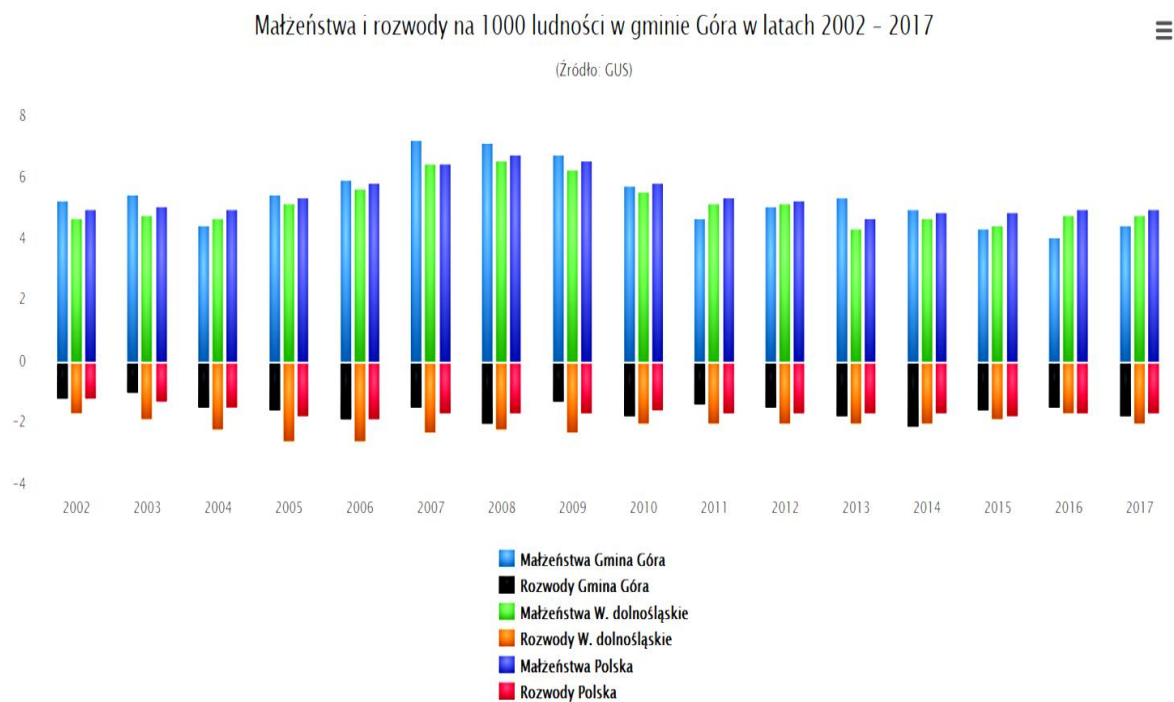
- przedział wiekowy 35-39 lat – 1497 osób
- przedział wiekowy 25-29 lat – 1446 osób
- przedział wiekowy 50 -59lat - 1424osób
- przedział wiekowy 65-69lat - 1308 osób

Stan cywilny mieszkańców gminy Góra (Źródło: GUS, 31.XII.2011) (Dane powiatowe)

Osoby żonate i zamężne stanowią największy odsetek mieszkańców gminy , który wynosi 55,1%. Na drugim miejscu odnotowuje się liczbę Kawalerów i panien, którzy stanowią 30,3 % ogólnej liczby mieszkańców. Wdowi i wdowcy stanowią 9,9 % ogółu ludności; rozwiedzenie 4,7% ogółu ludności.

Małżeństwa i rozwody w gminie Góra (Źródło: GUS, 31.XII.2017)

Małżeństwa na 1000 ludności w roku 2017

4,5

ROK 2017

Małżeństwa Gmina Góra	4,5
Rozwody gmina Góra	1,8
Małżeństwa woj. dolnośląskie	4,8
Rozwody woj. dolnośląskie	2,0
Małżeństwa Polska	5,0
Rozwody Polska	1,7

Przyrost naturalny w gminie Góra (Źródło: GUS, 31.XII.2017)

Miasto

(Przyrost naturalny na 1000 ludności)

-1,7

Wieś

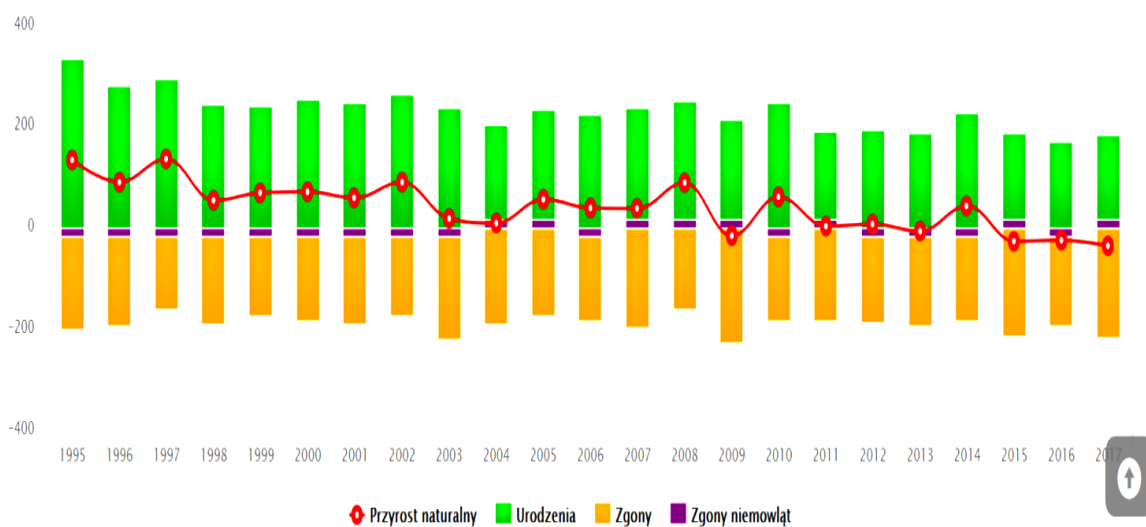
(Przyrost naturalny na 1000 ludności)

-1,3

Ogółem Kobiety Mężczyźni

Przyrost naturalny w latach 1995-2017 w gminie Góra

(Źródło: GUS)

2. Struktura bezrobocia

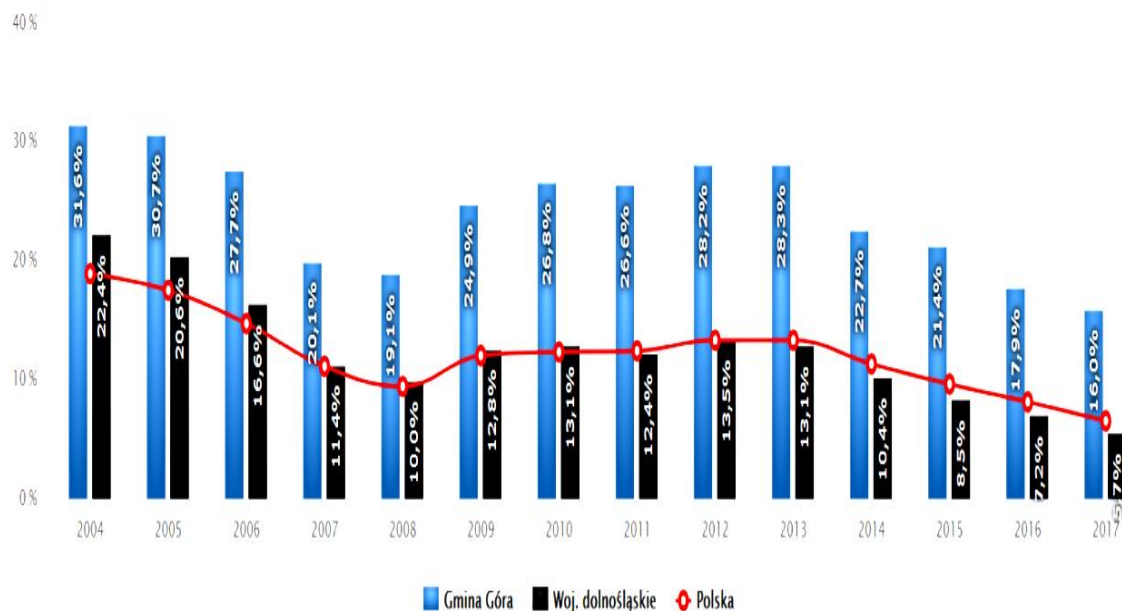
Bezrobotni z terenu gminy w latach 2016-2018 (źródło PUP Góra)

	2016 r.	2017 r.	2018 r.
liczba bezrobotnych ogółem	1129	1003	897
liczba bezrobotnych kobiet	625	872	541

Ogółem Kobiety Mężczyźni

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Góra w latach 2004 - 2017

(źródło: GUS)

Stopa bezrobocia w powiecie, województwo, kraj w latach 2016-2018 (źródło PUP Góra, GUS)

	2016 r.	2017 r.	XI.2018 r.
stopa bezrobocia w powiecie	18,5%	16,5%	14,8%
Stopa bezrobocia województwo dolnośląskie	7,2%	5,7%	5,0%(październik)
Stopa bezrobocia Polska	8,2%	6,6%	5,9%

Od 2013 roku następuje w powiecie górowskim powolny spadek bezrobocia. W ostatnim dziesięcioleciu najwyższe bezrobocie odnotowano w roku 2013 i wynosiło 28,3 % . W roku 2018 bezrobocie w Powiecie Górowskim wynosiło 14,8 % . Pomimo odnotowywanych spadków wielkości te są i tak około 3 razy większe niż średnie krajowe czy wojewódzkie. Powyższe dane bezspornie wskazują na problemy ludności związane z zatrudnieniem i znalezieniem odpowiedniej pracy.

3. Edukacja

Informacje na temat placówek oświatowych oraz żłobków i klubów dziecięcych na terenie Gminy (źródło: dane poniżej opracowane są na podstawie zbiorczego Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 września 2018 r.)

Lp.	Nazwa jednostki	Typ placówki	Liczba dzieci	Liczba opiekunów	
				etatów	osób
1	Zespół Żłobek i Klub Dziecięcy w Górze ul. Piastów 34, 56-200 Góra	Żłobek	60	17	18
		Klub dziecięcy	30		

Lp.	Nazwa jednostki	Typ placówki	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	
				etatów	osób
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Prusa w Górze, ul. M. Konopnickiej 2; 56 – 200 Góra		699 w tym: 62 uczniów kl. III gimnazjum	68,08	72
2	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Władysława Broniewskiego w Górze, ul. Poznańska 2; 56 – 200 Góra		594 w tym: 102 uczniów kl. III gimnazjum	58,32	59
3	Zespół Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Św. Huberta w Czerninie, ul. Szkolna 2; 56 – 200 Góra	Szkoła podstawowa	154 w tym: 20 uczniów kl. III gimnazjum	25,70	31
		przedszkole	56		
4	Zespół Szkolno – Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi w Glince Glinka 6; 56 – 200 Góra	Szkoła podstawowa	80	18,13	24
		przedszkole	26		
5	Zespół Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Janusza Korczaka w Ślubowie, Ślubów 54; 56 – 200 Góra	Szkoła podstawowa	115	16,29	22
		przedszkole	34		
6	Zespół Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Władysława Reymonta w Witoszycach, Witoszyce 10; 56 – 200 Góra	Szkoła podstawowa	109	16,80	22
		przedszkole	40		
7	Przedszkole Publiczne nr 1 im. Marii Konopnickiej w Górze, ul. Stefana Żeromskiego 15; 56 – 200 Góra		222	22,17	25
8	Przedszkole Publiczne nr 3		198	14,62	16

	im. Jasia i Małgosi w Górze, ul. Piastów 6; 56 – 200 Góra				
9	Przedszkole Niepubliczne „Akademia Malucha”, Osiedle Kazimierza Wielkiego 7 b, c; 56 – 200 Góra	Przedszkole niepubliczne	70	10	10
10	Niepubliczne Przedszkole „Puchatkowo”, ul. Raclawicka 1; 56 – 200 Góra.	Przedszkole niepubliczne	6	2	2
	RAZEM		2 403	252,11	283

Zadania Gminy w zakresie wychowania i edukacji dzieci i młodzieży wypełniają przedszkola oraz szkoły na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym. W gminie prowadzonych jest łącznie 9 placówek o charakterze publicznym. Ponadto ofertę edukacyjną uzupełniają dwie jednostki o charakterze niepublicznym – tj przedszkola prywatne. Szkolnictwo na poziomie ponadpodstawowym jest kontynuowane w jednostkach publicznych prowadzonych przez Powiat Górowski, do którego należą między innymi Liceum Ogólnokształcące im. A.Mickiewicza w Górze oraz Zespół Szkół im. S.Kaliskiego w Górze. Szkolnictwo na poziomie zawodowym i średnim uzupełniającym oraz policealnym prowadzi również Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze.

4. Pomoc społeczna na rzecz rodziny

Korzystający z pomocy społecznej w poszczególnych latach (źródło: OPS w Górze)

Wyszczególnienie	Lata		
	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców Gminy Góra	19 951	19759	19 497
Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Góra w wieku od 0-18	4 024	3 963	3 888
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	1 171	1 114	1 078
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	1 611	1 693	1 574
Liczba świadczeń	21 527	28 142	26 038

wychowawczych			
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	269	266	252
Liczba wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego	4 155	3 967	3 665
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych	446(I -VI) 3649(IX-XII)	364(I -VI) 264(IX-XII)	264(I -VI) 213(IX-XII)
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	605	567	442
Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny	144	188	223
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	37	40	40
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	17	25	19

Powody przyznania pomocy społecznej (źródło OPS w Górze)

Powody przyznania pomocy społecznej	2016		2017		2018	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	893	2 122	830	1 898	724	1578
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	66	355	63	342	50	280
Bezrobocie	737	1 841	638	1 561	573	1359
Niepełnosprawność	470	1 030	448	807	474	933
Długotrwała choroba	464	890	448	807	472	784
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	194	676	180	635	167	548
W tym rodziny niepełne	174	567	154	490	145	435
Wielodzietne	14	89	14	90	8	49
Przemoc w rodzinie	3	10	7	23	9	27
Alkoholizm	34	49	29	48	28	48

Typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w rodzinie objętych pomocą społeczną
(źródło: OPS w Górze)

Rodziny z dziećmi	Lata		
	2016	2017	2018
ogółem	436	388	343
o liczbie dzieci			
1	176	146	141
2	156	145	124
3	67	60	51
4	21	22	19
5	13	14	8
6	3	1	0
7 i więcej	0	0	0

Pomimo zmniejszającego się na przestrzeni lat bezrobocia tylko nieznacznie zmniejsza się ilość osób korzystających z pomocy społecznej. Prawo do większości świadczeń przysługuje z powodu trudnej sytuacji dochodowej, przez którą należy rozumieć dochody mieszczące się poniżej progu 701 zł w przypadku osoby samotnej oraz 528 zł w przypadku osoby w rodzinie. Najczęściej Ośrodek Pomocy przyznaje pomoc z powodu bezrobocia , niepełnosprawności i długotrwałej choroby.

5. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (źródło PCPR w Górze) :

Ilość dzieci	Pieczka zastępcza	Adres
ROK 2016		
2	Rodzina zastępcza spokrewniona	-----
1	Rodzina zastępcza spokrewniona na terenie innego powiatu	Powiat leszczyński
1	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	-----
4	Rodzinny Dom Dziecka	-----
4	Rodzina zastępcza zawodowa	-----
1	Institutionalna piecza zastępcza	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza, Krzydłina Mała 70, 56-100

		Wołów
1	Instyucjonalna piecza zastępcza	Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Typu Specjalistyczno- Terapeutycznego, ul. Szpitalna 4, 27-500 Opatów
RAZEM dzieci: 14		
ROK 2017		
2	Rodzina zastępcza spokrewniona	56-200 Góra
3	Rodzina zastępcza zawodowa	56-200 Góra
3	Instyucjonalna piecza zastępcza	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza, Krzydlina Mała 70, 56-100 Wołów
Razem dzieci; 8		
ROK 2018		
5	Rodzina zastępcza spokrewniona	56- 200 Góra
5	Rodzina zastępcza zawodowa	56-200 Góra
1	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Stara Góra
7	Rodzinny Dom Dziecka	Góra, Sobczyce
3	Instyucjonalna piecza zastępcza	Nowe Siodło
Razem dzieci : 21		

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą może być sprawowana w formie:

1. rodzinnej
2. instytucjonalnej.

Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna pieczę zastępcza to : placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

W przypadku rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej wnioskuje o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Obecnie zatrudnionych jest 2 asystentów. Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno – socjalnym, opiekuńczo – wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich, a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań. Asystenci rodziny pracują również z rodzicami, których dzieci znajdują się w pieczy zastępczej. Ich celem jest odbudowa funkcji społecznych umożliwiających powrót dzieci do rodziny.

IV. Analiza Swot

źródło: opracowanie własne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie• Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych• Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych• Działalność punktu Konsultacyjno – Informacyjnego przy GKRPA• Baza instytucji wspierających rodzinę (OPS, PCPR, Policja, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne)• Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty• Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny• Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży• Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych służących rodzinie (kompleks sportowy OKF, boiska „Orlik”, boiska wielofunkcyjne, basen odkryty, basen kryty, siłownie napowietrzne, skytepark, place zabaw, ścieżki piesze i rowerowe,• Funkcjonowanie Ośrodka Rehabilitacji dla Dzieci• Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny• Wystarczająca ilość i dobra jakość funkcjonowania placówek opiekuńczych i oświatowych (żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły)• Funkcjonowanie Gminnej Karty Dużej Rodziny• liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone w placówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none">• Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie• Wysokie koszty utrzymania rodzin• Utrudniony dostęp do szpitalnych usług medycznych i specjalistycznych usług edycznych• Niedostateczny dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny)• Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela• Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej• Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów• Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie zatrudnienia co najmniej 2 asystentów rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Edukacja rodziców • Dalsze rozwijanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym • Podnoszenie kwalifikacji przez służby wspierające rodzinę • Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, • Rozpad związków (rozwody, separacje, wyjazdy za granicę) • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Brak wykwalifikowanych pracowników służb społecznych, • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc • Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej i świadczeń pomocowych • Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom bez zabezpieczania środków finansowych • Demoralizacja dzieci i młodzieży • Wypalenie zawodowe pracowników i duże obciążenie zadaniami

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Analiza wskazanych powyżej czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu złożonych celów.

V. Cele Programu

Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 został opracowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy. Uzyskane wyniki pozwoliły na sformułowanie celów z uwzględnieniem zasady SMART. Zgodnie ze wspomnianą zasadą zakładane cele, by mogły zostać faktycznie zrealizowane, powinny zostać skonkretyzowane, by rozumienie przesłania pozostało jednoznaczne. Powinny zostać sformułowane w sposób pozwalający na dokonanie pomiaru. Powinny być również możliwe do osiągnięcia oraz spełniać kryterium istotności, stanowiąc wartość dla jednostki, która go wykonuje a także wpisać się w przewidywany termin realizacji.

Cele zawarte w Programie spełniają ww. kryteria, dlatego sformułowane są jednoznacznie, jak również pozwalają na dokonanie pomiaru z zastosowaniem planowanych wskaźników ilościowych. Są możliwe do osiągnięcia będąc częścią planowanego zadania i są istotne dla wdrażania Programu Wspierania Rodziny, z uwagi na priorytet budowania systemu wsparcia dla rodzin w gminie Góra. Zakładane cele uwzględniają także przewidywany czas realizacji wynikający z czasu wdrażania Programu.

CEL GŁÓWNY –

Stworzenie efektywnego systemu wspierania rodziny , który umożliwi poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wspieranie rodzin w ich prawidłowym funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe:

- 1. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczych.***
- 2. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.***
- 3. Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz wspierania rodziny.***

Cel 1 . Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczych.

Działania	Wskaźniki realizacji zadań	realizatorzy
1. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym w formie pracy z asystentem rodziny oraz we współpracy z pracownikiem socjalnym.	- liczba asystentów rodziny, - liczba rodzin wspartych pracą asystenta.	OPS, szkoły.
2. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym w formie pracy socjalnej prowadzonej przez pracownika socjalnego	- liczba pracowników socjalnych	OPS
3. Dążenie do utworzenia na terenie gminy ośrodka wsparcia dziennego.	- podjęte działania.	UMiG, OPS
4. Pomoc rodzinom w organizacji czasu wolnego dzieciom przez świetlice szkolne, świetlice parafialne, instytucje kultury, jednostki organizacyjne gminy działające w sferze sportu oraz inne organizacje i kluby sportowe.	- nazwa i rodzaj podjętych działań, - liczba uczestników.	UMiG, GKRPA, organizacje pozarządowe, szkoły, sołectwa, kluby sportowe, Dom Kultury, Ośrodek Kultury Fizycznej, Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
5. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych.	- rodzaj zajęć, - ilość dzieci objętych działaniami.	- szkoły, UMiG.
6. Udzielanie profesjonalnego wsparcia uczniom i ich rodzicom na terenie szkół	- rodzaj podjętych działań, - ilość osób objętych działaniami.	- szkoły, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Górze.

podstawowych i gimnazjalnych oraz w poradni psychologiczno-pedagogicznej przez psychologów i pedagogów szkolnych.		
7. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów współpracujących z rodziną.	- liczba rodzin objęta monitorowaniem.	- OPS, GKRPA, Straż Gminna, Dzielnicy KPP.
8. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny.	- ilość rodzin, które zakończyły prace z asystentem rodziny , - ilość dzieci w tych rodzinach.	-OPS.
9. Organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem,	- rodzaje specjalistycznego wsparcia.	- OPS, UMiG, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, szkoły, poradnie, ŚDS, Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych.
10. Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	- liczba programów - rodzaje programów	Szkoły GKRPA
11. Zapewnienie dzieciom wypoczynku letniego i organizowanie im w tym czasie wolnego czasu	- liczba dzieci - Liczba zajęć	GKRA Organizacje pozarządowe, Dom Kultury, Biblioteki, szkoły, przedszkola

Cel 2 Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego

Działania	Wskaźniki realizacji zadań	realizatorzy
1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	- liczba i forma udzielonej pomocy, -liczba rodzin i dzieci objętych pomocą.	OPS, organizacje pozarządowe (bank żywności).
2. Objęcie dożywianiem w formie obiadów na terenie placówek oświatowych, wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów.	- liczba dzieci korzystających z posiłku.	OPS, szkoły.
3. Dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem.	- Kwoty finansowania pomocy w postaci dożywiania. -liczba dzieci objętych wsparciem	OPS.
4. Organizowanie zbiórek żywności i odzieży oraz pośredniczenie w przekazywaniu podopiecznym żywności, używanego sprzętu AGD i RTV, mebli oraz odzieży.	- liczba i rodzaj zbiórek.	- OPS, szkoły, organizacje pozarządowe.
5. Współpraca OPS z Bankiem Żywności w zakresie dystrybucji żywności unijnej.	- liczba osób i rodzin objętych pomocą.	- OPS, Bank Żywności.

6. Umożliwienie rodzinom wielodzietnym korzystania z ulg na terenie miasta Góra – kontynuacja realizacji programu Karta Dużej Rodziny (program ogólnopolski), Górowska Karta Dużej Rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - ilość wydanych Kart (w tym ilość dzieci), - wykaz ulg dla osób posiadających Kartę na terenie gmin. 	- OPS, Urząd Gminy.
7. Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	- liczba rodzin dysfunkcyjnych objęta monitorowaniem.	- OPS, PCPR, Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych.
8. Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	- ilość rodzin , w których prowadzono pracę socjalną.	- OPS.
9. Tworzenie korzystnych warunków spłaty zadłużeń czynszowych oraz przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy, - ilość rodzin posiadających zadłużenie w opłatach za czynsz, - ilość osób, które podjęły prace społeczne na rzecz odrabiania zadłużenie za czynsz. 	- UmiG, ALK.
10. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym	<ul style="list-style-type: none"> - ilość rodzin objętych wsparciem Ilość stypendiów 	UmiG, szkoły

Cel 3 Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz wspierania rodziny

Działania	Wskaźniki realizacji zadań	realizatorzy
1. Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	- ilość rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą - metody pracy.	-OPS.
2. Zapewnienie opieki asystenta rodziny w rodzinach wskazujących na trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	-ilość rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	-OPS.
3. Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- liczba uruchomionych procedur Niebieskich Kart, w tym w rodzinach z dziećmi - liczba grup roboczych	Zespół Interdyscyplinarny, policja, Szkoły,
4. Zapewnienie finansowania szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego o Grup Roboczych	- liczba szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	UmiG
5. Ustawiczne doskonalenie wiedzy i umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów i pedagogów szkolnych w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną.	- ilość i rodzaj szkoleń, - ilość osób uczestniczących w szkoleniach.	- OPS, szkoły, poradnie.

<p>6. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji, w tym bieżące aktualizowanie strony internetowej OPS w Górze w zakresie form pomocy osobom i rodzinom będącym w kryzysie.</p>	<p>-rodzaje działań.</p>	<p>- OPS, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, szkoły, poradnie.</p>
<p>7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.</p>	<p>- rodzaj instytucji i organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.</p>	<p>- OPS,PCPR, UmiG.</p>
<p>8. Współpraca z rodzinami na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.</p>	<p>- ilość rodzin , do których powróciły dzieci -ilość dzieci przywróconych do rodziny biologicznej.</p>	<p>- OPS, PCPR.</p>
<p>9. Zapewnienie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego.</p>	<p>- rodzaj poradnictwa.</p>	<p>OPS, GKRPA, UmiG, PCPR, PPP, ŚDS.</p>
<p>10. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniem i wykluczeniem społecznym oraz motywowanie do podjęcia terapii.</p>	<p>- liczba rodzin objętych monitorowaniem.</p>	<p>OPS, GKRPA,PCPR.</p>
<p>11. Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających</p>	<p>- rodzaj działań, - liczba dzieci objętych programami.</p>	<p>- <i>szkoły, PPP.</i></p>

wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym.		
12. Rozwój oferty ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia w postaci zajęć pozalekcyjnych	- szkoły, Dom kultury, Biblioteki, Kluby sportowe, OKF,
13. Zapewnienie miejsc dla dzieci w przedszkolach i żłobkach	-Liczba miejsc w placówkach - ilość dzieci nieprzyjętych do placówki	UmiG, przedszkola , żłobek
14. Realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla rodziców z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin objętych pomocą - liczba udzielonych konsultacji/porad	Kuratorzy sądowi, szkoły, OPS, PCPR, Poradnie Specjalistyczne
15. Promowanie działań związanych z aktywizacją zawodową w rodzinach dysfunkcyjnych	- liczba osób bezrobotnych - liczba działań, projektów	OPS, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe
16. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego, w tym świetlic terapeutycznych	- ilość świetlic i innych placówek, ilość dzieci uczęszczających	UMiG, GKRPA

VI. Oczekiwane rezultaty.

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich.
- Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami i uzależnieniami.
- Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodzin.
- Realizacja programów na rzecz rodzin.
- Zintegrowanie kompleksowych działań na rzecz dzieci i rodzin naturalnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Przyjmowanie pozytywnych postaw społecznych przez dzieci i młodzież.
- Zahamowanie wzrostu liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
- Podnoszenie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodzin.
- Upowszechnianie roli i funkcji asystentów rodzin w rodzinach niewydolnych wychowawczo.
-

VII. Finansowanie programu

Źródłem finansowania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2019 – 2021 będą środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność poszczególnych podmiotów pełniących rolę realizatorów projektu. Ponadto zadania ujęte w programie mogą być finansowane z dotacji pochodzących z programów rządowych, Unii Europejskiej i innych źródeł.

VIII. Monitoring i realizacja programu.

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitorowanie Programu odbędzie się na podstawie corocznej analizy sprawozdań z wykonywanych zadań. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze .